

Datum	Ansökningsnummer
2007-10-04	B-2007-2505
Delgivningsnummer	2452

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Avslagsbeslut

Sökande: [REDACTED]

Beslut

Namnenheten avslår er ansökan om efternamnet Kjaersgaard. I ert förstahandsyrkande önskar ni dessutom stryka förnamnet Kjaersgaard som förnamn samt, utifall det inte går via anmälan till Skatteverket, att även maken skall få namnet. Dessa två senare tilläggsyrkanden ingår inte i den aktuella ansökan om efternamn för [REDACTED] och kan därför inte behandlas i ärendet. PRV avvisar därför tilläggsyrkandena om strykning av förnamnet Kjaersgaard samt att sökandens make skall få ta namnet genom den aktuella ansökan.

Ärendet

Ansökan om namnändring till **Kjaersgaard** inkom till Patent- och Registreringsverket (PRV) den 24 april 2007. Till ansökan bifogades en skrivelse där sökanden angav att hennes mormor bar namnet Henny Kjaersgaard Andersen fram till vigsel 1948 för att i samband med detta byta efternamnet från Andersen till Persson. Enligt danska namnregler utgjorde Kjaersgaard ett mellannamn och vid folkbokföring i Sverige kom detta att registreras som ett förnamn. Sökandens mor fick förnamnen Mai-Britt Kjaersgaard och efternamnet Persson och slutligen fick sökanden förnamnen [REDACTED] och [REDACTED]. I Danmark har namnet Kjaersgaard burits samt bärs idag som mellannamn av anhöriga till sökanden. Sökanden hävdar att det sökta namnet i praktiken har burits i hennes släkt som mellannamn i flera generationer och att danska mellannamn till sin karaktär är namn som anger släktskap då de kan föras från generation till generation. Namnet Kjaersgaard är dessutom tydligt att uppfattas som ett efternamn.

PRV meddelade i föreläggande daterat 2 maj 2007 att hinder fanns för de sökta namnen då Kjaersgaard redan bars som efternamn i Sverige och att sökandens åberopade skäl inte utgjorde synnerliga skäl för namnbytet.

Den 2 juni 2007 inkom svaromål på föreläggandet. Sökanden har i svaromålet uppgivit att PRV vid bedömningen av synnerliga skäl måste göra en helhetsbedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Sökanden hävdar också att Europakonventionen angående skydd för de mänskliga

rättigheterna och de grundläggande friheterna, med dess krav i artikel 8 om rätten till respekt för privat- och familjelivet, samt konventionens artikel 14 om förbud mot diskriminering, måste beaktas vid prövningen. Vid prövningen enligt artikel 8 anser sökanden att ett avslag skulle utgöra ett oproportionellt intrång i rätten till namn. Ett avslag skulle även vara i strid med artikel 14 då det, enligt sökanden, skulle basera sig på att myndigheten helt utgår från svenska förhållanden och kräver ett svenskt efternamnsskick och därmed inte beaktar danskt bruk av mellannamn.

Utgående från förhållandet hur namnet Kjaersgaard har burits som mellannamn och förnamn anser sökanden att kravet på att namnet skall ha burits i rakt nedstigande led i minst två generationer inom 100 år som efternamn är uppfyllt, varför synnerliga skäl skulle vara uppfyllt. Att namnet inte burits som efternamn kompenseras av att sökanden har burit det som förnamn, att hon sedan 1995 i praktiken har använt namnet Kjaersgaard tillsammans med Olsson samt att namnet har burits av minst tre generationer i rakt nedstigande led under de senaste 100 åren.

I tilläggsvaromål från den 3 juni angav sökanden att hon var öppen för möjligheten att ändra stavningen av det sökta efternamnet.

Ett andra föreläggande skickades den 4 juni 2007 med likalydande innehåll som det första.

Sökanden skickade den 5 juni en skrivelse via e-post där hon frågade om antalet bärare av namnet Kjaersgaard samt om möjligheten till att inhämta medgivande från dessa. Svar på skrivelsen skickade samma dag.

Den 5 juli inkom sökanden med en skrivelse via fax där hon anser att PRV inte har tagit hänsyn till samtliga omständigheter i ärendet. Dessutom framförde hon ett andrahandsyrkande, utifall namnet Kjaersgaard inte skulle godkännas, att PRV skulle pröva ytterligare 17 namnförslag. Även om något av dessa tillkommande namn skulle kunna godkännas förbehöll sig sökanden rätten att kunna överklaga ett avslag på förstahandsyrkandet om Kjaersgaard.

I e-postskrivelse inkommen den 18 juli framförde sökanden ytterligare fyra namnförslag, att läggas till övriga framförda namnförslag.

Ytterligare e-postskrivelse inkom från sökanden den 28 augusti. Innehållet i denna var ett förtydligande av vad som har framförts i övriga skrivelser.

Ett tredje föreläggande skickades från PRV den 4 september 2007. Innehållet i föreläggandet var att hinder fanns för de 18 första namnförslagen, d.v.s: Kjaersgaard, Kaersgaardh, Kiersgaard, Kiersgaardh, Kjaehrsgaard, Kjersgaardh, Kjehrsgaard, Kiehrsgaard, Kiergaard, Kiehrsgaard, Kiersgård, Kiehrsgård, Kiergård, Kiehrgård, Kerrsgaard, Kerrgaard, Kärrsgaard, Kärrgård. Dock angavs att namnförslag 19-22, Kaevergaard, Kaevergårdh, Kävergårdh, Kävergård, skulle kunna godkännas för sökanden. I föreläggandet angavs dessutom att sökandens ansökan skall prövas enligt svensk namnlag samt angavs en tidigare bedömning av Patentbesvärsträtten gällande synnerliga skäl och ett namn som burits som mellannamn.

Svarsskrivelse inkom den 1 oktober 2007. Sökanden delar här tydligt upp sin ansökan i ett förstahandsyrkande om efternamnet Kjaersgaard. I yrkandet önskar sökanden dessutom stryka förnamnet Kjaersgaard som förnamn samt, utifall det inte går via anmälan till Skatteverket, att även maken skall få namnet. PRV:s kommentar: Dessa två senare tilläggsyrkanden ingår inte i den aktuella ansökan om efternamn för [REDACTED] och kan därför inte behandlas i ärendet. Som andrahandsyrkande angavs att, om Kjaersgaard inte kunde beviljas, yrkades bifall till namnen i rangordning: Kaevergaard, Kaevergårdh, Kävergårdh, Kävergård. Som grund för förstahandsyrkandet om efternamnet Kjaersgaard vidhölls vad som hade framförts i tidigare skrivelser och handlingar. Beträffande kravet i den s.k. hundraårsregeln för släktnamn, att namnet skall ha burits som efternamn, angav sökanden att PRV skulle utgå från att ett bifall till yrkandet förutsätter att det är fråga om ett svenskt efternamn. Sökanden hävdar att detta krav inte kan eller får tolkas så att bara svenska efternamn är möjliga att godkännas, utan att också utländska namn som markerar släktsammanhang, oavsett om de har burits som efternamn, mellannamn, gårdsnamn eller något annat liknande sätt, måste godtas. Här skulle det avgörande vara om namnen är jämförbara med svenska efternamn och därmed behandlas lika. Sökanden uttrycker sin syn på hur den aktuella Europakonventionen skall tillämpas vid prövning av lagstiftning vid myndigheter och domstolar. Enligt sökanden skulle ett avslag på ansökan inte uppfylla ett antal kriterier som gäller för att vara i överensstämmelse med konventionens artikel 8 och 14. Särskilt skulle en lagtillämpning som inte tillåter byte till utländska efternamn, som burits som mellannamn eller på annat sätt, men som samtidigt tillåter byte till släktnamn som burits som svenska efternamn, inte vara godtagbar. Sökanden har även åberopat principer från domslut i EG-domstolen om tillämpningen av artikel 12 EG gällande icke-diskrimineringsprincipen, att "lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika".

Skäl

Av 13 § punkt 1 namnlagen (1982:670) följer att som efternamn, vare sig det är nybildat eller ej, får inte godkännas namn som lätt kan förväxlas med ett efternamn som någon annan enligt lag bär eller har rätt att bära.

Enligt 13 § punkt 6 namnlagen får som efternamn, vare sig det är nybildat eller ej, inte godkännas namn som lätt kan förväxlas med någon annans här i riket skyddade firma eller varumärke eller ett annat kännetecken som har inarbetats för någon annan i en näringsverksamhet här i riket.

Enligt 14 § andra stycket namnlagen kan byte till ett efternamn ske, utan hinder av 12 eller 13 §, endast om det finns synnerliga skäl.

Europakonventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna har införts i svensk lagstiftning genom Lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Under förfarandet har artikel 8 i konventionen/lagen citerats. Den lyder enligt följande:

Article 8 - Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Svensk översättning:

Rätt till skydd för privat- och familjeliv

1. Var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens.
2. Offentlig myndighet får inte inskränka åtnjutande av denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter.

Samt artikel 14:

Article 14 - Prohibition of discrimination

The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

PRV:s bedömning:

I sökandens förstahandsyrkande synes framförallt det först sökta namnet Kjaersgaard var aktuellt. Såsom har tidigare har framförts i PRV:s föreläggande från 4 september 2007 finns hinder mot de 18 första namnförslagen, vilka tas upp nedan.

Namnförslag 1: Kjaersgaard (49st) finns redan som efternamn och kan därför inte godkännas som efternamn för er. Dessutom är det lätt förväxlingsbart med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 2: Kaersgaardh kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 3: Kiersgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 4: Kiersgaardh kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 5: Kjaehrsgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 6: Kjersgaardh kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 7: Kjehrgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 8: Kiehrsgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård

(10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 9: Kiergaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard 2st), Sehested-Kjærgaard (1st), Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice, Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Namnförslag 10: Kiehrgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard 2st), Sehested-Kjærgaard (1st), Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice, Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Namnförslag 11: Kiersgård kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kjærsgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kjaersgaard (49), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 12: Kiehrsgård kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 13: Kiergård kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st), Kjærgaard (2st), Sehested-Kjærgaard (1st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice, Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Namnförslag 14: Kiehrgård kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st), Kjærgaard (2st), Sehested-Kjærgaard (1st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice,

Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Namnförslag 15: Kerrsgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49st). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 16: Kerrgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice, Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Namnförslag 17: Kärrsgaard kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærsgaard (3st), Kaas Kaersgaard (1st mellannamn), Kaersgaard (8st), Kjærsgaard (1st mellannamn), Kjersgaard (1st mellannamn), Kjaersgaard Svensson (1st), Kjærsgaard (5st), Kiersgaard-Hansen (1st), Kjaersgaard (1st), Kjersgaard (4st), Kärrsgård (6st), Kjærsgård (10st), Kjaersgaard (2st mellannamn), Kjaersgaard (49). Samt med de befintliga firmorna Travtränare Preben Kjaersgaard, Aktiv Förvaltning H Kaersgaard.

Namnförslag 18: Kärrgård kan inte godkännas som efternamn för er då det lätt kan förväxlas med de befintliga efternamnen Kjærgaard (1st mellannamn), Kjærgaard (1st), Kjaergaard (6st mellannamn), Kjaergaard (48st). Samt med de befintliga firmorna Jesper Kjaergaard AB, Kjaergaard Event AB, Kjaergaard's Skidskola & Snöservice, Kjaergaard Projektkonsult, Kjaergaard Snickeri & Bygg, Kjaergaard & Grinde Handelsbolag.

Beträffande sökandens andrahandsyrkande kan PRV godkänna nedanstående namnförslag:

Namnförslag 19: Kaevergaard kan godkännas för sökanden.

Namnförslag 20: Kaevergårdh kan godkännas för sökanden.

Namnförslag 21: Kävergårdh kan godkännas för sökanden.

Namnförslag 22: Kävergård kan godkännas för sökanden.

Närmare motivering:

I 13 § 1st 1 p namnlagen återfinns grunden för det administrativa skyddet för efternamn, d.v.s. själva namnrätten. PRV får således inte godkänna efternamn som kan lätt förväxlas med efternamn som någon bär eller har rätt att bära. De

efternamn som anförs ovan mot de sökta efternamnen bärs således av personer som återfinns i folkbokföringen och är antingen identiska eller lätt förväxlingsbara med de sökta efternamnen. I 13 § 1st 6 p framgår att PRV inte heller får godkänna efternamn som kan lätt förväxlas med bl.a. här i riket skyddade firmor. PRV har således gjort bedömningen att de motanförda firmorna är lätt förväxlingsbara med de sökta efternamnen.

Undantag från hindren i 12 och 13 § kan göras om sökanden bedöms ha synnerliga skäl för namnbytet.

Vid bedömningen av synnerliga skäl har PRV att ta ställning till samtliga omständigheter som har framkommit i ärendet. Genom domslut från Patentbesvärsrätten och Regeringsrätten har dock utvecklats ett antal typsituationer där synnerliga skäl generellt kan anses föreligga. Exempel på detta är när en sökande önskar ta upp ett släktnamn som har burits i dennes släkt, där PRV tillämpar den s.k. hundraårsregeln som kräver att det önskade **efternamnet** skall ha burits i rakt nedstigande led i den sökandens släkt i minst två generationer. En av generationerna skall ha burit namnet inom de senaste 100 åren. Vid nuvarande namnlags tillkomst (1982) var tidskravet att efternamnet skulle ha burits inom de senaste 75-80 åren och redan vid tillkomsten av 1963 års namnlag förutsattes att undantagsregeln om synnerliga skäl skulle tillämpas mycket restriktivt. Denna tidsperiod har senare genom rättspraxis utvidgats något till ca 100 år. Observera att PRV inte gör skilda bedömningar av om efternamnet ifråga är av svenskt eller utländskt ursprung. Samma regler gäller således för alla sökanden oavsett om namnet har burits som efternamn i ett annat land eller i Sverige.

Ni har i era skrivelser bekräftat att hundraårsregelns krav på att namnet skall ha burits som efternamn inte är uppfyllt i ert fall. Samtidigt anser ni att PRV skulle utgå från att ett bifall till ansökan skulle förutsätta att det är fråga om ett svenskt efternamn. Som har angivits ovan är detta en missuppfattning då PRV inte gör skillnad på svenska eller utländska efternamn.

Som alternativ till kravet i hundraårsregeln anför ni att utländska namn som markerar släktsammanhang, oavsett om de burits som efternamn, mellannamn, gårdsnamn eller på något annat liknande sätt, måste godtas och att det avgörande skulle vara att namnen är jämförbara med svenska efternamn. Som grund till detta argument anför ni att namnet bars av er mormor som ett danskt mellannamn, att namnet bärs av er mor, morbror, syster samt av er själv som förnamn p.g.a. tillämpning av svensk namnrätt, att namnet bärs av danska släktingar som mellannamn, att namnet markerar släktskap i hela den danska grenen av er familj, att namnet är tydligt efternamns klingande, att danska mellannamn kan föras vidare mellan generationer, att danska mellannamn kan tas som efternamn utan särskilda villkor enligt dansk namnrätt. Dessa omständigheter skulle utgöra grund för att namnet Kjaersgaard måste behandlas på samma sätt som ett efternamn behandlas.

Vid bedömningen av en namnansökan har PRV först att avgöra om PRV är behörig myndighet. Utgående från att ni är svensk medborgare med hemvist i Sverige skall ert namnbyte prövas enligt svensk namnlags av svensk myndighet. Detta framgår motsatsvis av 50 § Namnlagen som anger att namnlagen inte

tillämpas på svenska medborgare som har hemvist i Danmark, Finland eller Norge, och genom tillämpning av såväl den s.k. nationalitetsprincipen som domicilprincipen. Slutsatsen är att ni endast kan få ert namnbyte prövat av svensk myndighet med tillämpande av svensk namnlag. Den danska namnlagen har därigenom ingen tillämplighet vid prövningen av ansökan vid PRV.

PRV är skyldig att vid bedömning av namnansökningar tillämpa svensk namnlag (1982:670) och namnförordning (1982:1136). Ett slutligt beslut av PRV får överklagas till Patentbesvärsrätten (PBR) som således är överinstans till PRV. Enligt gängse instansinordning är en beslutande myndighet skyldig att följa de bedömningar av gällande lagstiftning som en överinstans har fastställt genom domstolsutslag.

Sökanden hävdar också att Europakonventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, med dess krav i artikel 8 om rätten till respekt för privat- och familjelivet, samt konventionens artikel 14 om förbud mot diskriminering, måste beaktas vid prövningen. Vid prövningen enligt artikel 8 anser sökanden att ett avslag skulle utgöra ett oproportionellt intrång i rätten till namn. Ett avslag skulle även vara i strid med artikel 14 då det, enligt sökanden, skulle basera sig på att myndigheten helt utgår från svenska förhållanden och kräver ett svenskt efternamnsskick och därmed inte beaktar danskt bruk av mellannamn.

Först kan sägas att innebörden av domstolens domar är folkrättsligt bindande för den berörda staten. Domstolen är dock inte någon överinstans till nationella domstolar och myndigheter. Den kan alltså inte ändra eller undanröja ett beslut fattat av en nationell myndighet eller domstol. En dom skall medföra att en stat ändrar lagstiftning för att undvika liknande konventionsbrott i framtiden. Om domstolen har funnit att en kränkning av konventionen har ägt rum, kan den också döma ut ett skadestånd till klaganden.

Eftersom konventionen uppenbarligen har gjorts till svensk lag skulle här kunna finnas domstolsprövningar av de anförda artiklarna som gällde tillämpningen av svensk namnlag. Sökanden har inte upplyst om något tillämpligt rättsfall som anknyter till namnlagen och inte heller har PRV kunnat återfinna något tillämpligt rättsfall från svensk domstol. Under Europadomstolens praxis har dock några fall prövats som gäller artikel 8, 14 och namn. I fallet *Burghartz v. Switzerland* (dom 1994-02-22, serie A nr 280-B) gällde två makar med schweiziskt/tyskt medborgarskap som först blev folkbokförda under makens namn Schnyder. De ville dock framförallt ha makans namn Burghartz men dessutom ville maken lägga till sitt efternamn före detta. Efter överklagande fick de till slut namnet Burghartz, dock inte med tillägget Schnyder före. Enligt schweizisk lag kunde en maka dock lägga till ogifta namn före makens men detta kunde alltså inte maken göra. Vid en prövning av artikel 14 tillsammans med artikel 8 fann domstolen (fem mot fyra domare) att schweizisk lag bröt mot artiklarna, då lagstiftningen ansågs diskriminera maken på grund av hans kön. Ett annat fall, *Stjerna v. Finland* (dom 1994-11-25, serie A nr 299-A) gällde en finsk man med efternamnet Stjerna som ville ändra namnet till Tawaststjerna. Finsk namnmyndighet avsåg att avslå ansökan då sökanden inte tillräckligt hade styrkt att namnet framkallade obehag för honom samt att det sökta namnet dessutom hade burits alltför lång tid tillbaka i sökandens släkt (mer än 200 år sedan). Vid

talans inför Europadomstolen menade mannen att Finlands vägran att godkänna hans begäran om namnändring bröt mot rätten till respekt av hans privatliv enligt artikel 8 samt artikel 14. Hävdandet av artikel 14 gjordes p.g.a. att den finska myndigheten hade nämnt att mannens anfader som först bar namnet Stjerna, hade varit en utomäktenskaplig son till en herr Tawaststjerna och att sökanden därför hade diskriminerats. Domstolen fann enhälligt att Finlands vägran att bevilja ett särskilt nytt efternamn inte kunde anses bryta mot mannens rätt till respekt för sitt privatliv, enligt artikel 8. Inte heller fanns domstolen att det beskrivna förfarandet utgjorde ett brott mot artikel 14, då orsaken till uttalandet om sökandens anfader gjordes för att belysa att det sökta namnet inte var tillräckligt "etablerat" i mannens släkt.

Utgående från de prövningar i Europadomstolen som har kunnat påvisas, gör PRV den bedömningen att PRV:s tillämpning av namnlagen inte kränker er rätt till respekt för ert privatliv, enligt artikel 8 och inte heller att detta utgör diskriminering av er på grunder som kön, ras, färg, språk, religion, politisk eller annan åsikt, nationell eller socialt ursprung, koppling till nationell minoritet, egendom, födelse eller annan ställning, enligt artikel 14.

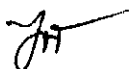
Sammanfattningsvis är frågan om sökanden kan anses ha synnerliga skäl för att ta upp ett i släkten buret mellannamn/förnamn som sitt efternamn, då detta namn redan bärs som efternamn i Sverige. Denna fråga har bedömts av Patentbesvärsrätten (PBR) i mål nr 00-071 (beslutsdag 2000-06-19) med följande domskäl. PBR ansåg i likhet med PRV att kravet på att det sökta namnet skall ha burits som efternamn inom de senaste ca 100 åren inte var uppfyllt. Synnerliga skäl för godkännande av efternamnet Rönnow för sökanden på grund av att namnet tidigare burits i sökandens släkt som efternamn förelåg således inte. Den omständigheten att namnet Rönnow bars av sökanden som mellannamn och hade burits i sökandens släkt som mellannamn i rätt uppstigande led med början av sökandens mormors far Alexander Theodor Rönnow Micheelsen, född 1907, kunde enligt PBR:s mening inte heller anses utgöra sådana synnerliga skäl som krävs för godkännande av namnet som efternamn för sökanden.

Med bakgrund i ovanstående tolkning av synnerliga skäl bedömer PRV att ni inte i ansökan har visat synnerliga skäl för att få byta till ett efternamn som redan bärs i Sverige.

Överklagandehänvisning

Den som vill överklaga beslutet skall göra det skriftligt. Skrivelsen skall vara ställd till **Patentbesvärsträtten** men skall skickas till **Patent- och registreringsverket, Box 530, 826 27 SÖDERHAMN**. I skrivelsen skall anges det beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs. Skrivelsen skall ha inkommit till PRV inom tre veckor från den dag då sökanden fick del av beslutet. Om skrivelsen inkommer senare får överklagandet inte prövas.

Patent- och registreringsverket
Sektionen för personnamn

Jan Ottosson

Anders Svensson

DELGIVNINGSBREV SKICKAT
2007-10-05.